

ΘΕΜΑ 4ο
(ΑΙΣΧΙΝΗΣ, ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ 92-3)

Χρήσασθε δὴ παραδείγματι τῆ βουλή τῆ ἐξ Ἀρείου πάγου, τῷ ἀκριβεστάτῳ συνεδρίῳ τῶν ἐν τῇ πόλει. Πολλοὺς γὰρ ἤδη ἔγωγε [ἔναγχος] τεθεώρηκα ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τούτῳ εὖ πάνυ εἰπόντας καὶ μάρτυρας πορισαμένους ἀλόντας· ἤδη δέ τινας κακῶς πάνυ διαλεχθέντας καὶ πρᾶγμα ἀμάρτυρον ἔχοντας οἶδα νικήσαντας. Οὐ γὰρ ἐκ τοῦ
5 λόγου μόνον οὐδ' ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ συνίσασι καὶ ἐξητάκασι, τὴν ψήφον φέρουσι. Τοιγάρτοι διατελεῖ τοῦτο τὸ συνέδριον εὐδοκιμοῦν ἐν τῇ πόλει. Τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον, ὃ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς τὴν κρίσιν ταύτην ποιήσασθε. Καὶ πρῶτον μὲν μηδὲν ὑμῖν ἔστω πιστότερον ὧν αὐτοὶ σύνιστε καὶ πέπεισθε περὶ Τιμάρχου τουτουί, ἔπειτα τὸ πρᾶγμα θεωρεῖτε μὴ ἐκ τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ παρεληλυθότος
10 χρόνου. Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ παρεληλυθότῳ χρόνῳ λόγοι λεγόμενοι περὶ Τιμάρχου καὶ τῶν τούτου ἐπιτηδευμάτων διὰ τὴν ἀλήθειαν ἐλέγοντο, οἱ δ' ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ῥηθησόμενοι διὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑμετέρας ἀπάτης ἔνεκα. Ἀπόδοτε οὖν τὴν ψήφον τῷ πλείονι χρόνῳ καὶ τῇ ἀληθείᾳ καὶ οἷς αὐτοὶ σύνιστε.

ΣΧΟΛΙΑ

1. «Χρήσασθε»: προστακτική Αορίστου, *‘πάρτε ως παράδειγμα’*. «παραδείγματι τῆ βουλή»: η πρώτη δοτική είναι το κατηγορούμενο στην δεύτερη, και η δεύτερη αντικείμενο στο προηγούμενο ρ. *‘πάρτε την βουλή ως παράδειγμα’*. «τῆ ἐξ Ἀρείου πάγου»: επιθ. προσδ. «τῷ ἀκριβεστάτῳ συνεδρίῳ»: επεξήγηση.
2. «τῶν ἐν τῇ πόλει»: ενν. ‘συνεδριῶν’, γενική διαιρετική. «[ἔναγχος]»: σε ορισμένα κείμενα υπάρχει η γραφή ‘ἔναγχος’, ένα επίθετο το οποίο λειτουργεί ως επίρρημα και σημαίνει *‘προσφάτως – πριν λίγο’*. Στο συγκεκριμένο κείμενο την έχω αγνοήσει.
3. «εἰπόντας καὶ...πορισαμένους»: δύο συνημμ. εναντιωματικές μετοχές. «ἀλόντας»: κατηγ. μτχ., *‘έχω δει πολλούς οι οποίοι παρά το γεγονός ότι μίλησαν ωραία και έφεραν μάρτυρες, εντούτοις καταδικάστηκαν’*. «τινας»: αντικ. στο ‘οἶδα’.
4. «διαλεχθέντας καὶ...ἔχοντας...νικήσαντας»: οι δυο πρώτες μτχ. είναι εναντιωματικές, και η τρίτη κατηγορηματική, *‘και γνωρίζω κάποιους οι οποίοι παρά το γεγονός ότι μίλησαν άσχημα και δεν έφεραν μάρτυρες στην υπόθεσή τους, εντούτοις αθωώθηκαν’*.
5. «ἐξ ὧν αὐτοὶ συνίσασι καὶ ἐξητάκασι»: υποκείμενο των δυο ρημάτων είναι το ενν. ‘οἱ δικασταί’. Η πρόταση είναι αναφορική με ἔλξη του αναφορικού, διότι τα δυο ρήματα χρειάζονται αντικείμενο σε αιτιατική πτώση που δεν υπάρχει. Η ανάλυση των δυο ἔλξεων είναι η εξής: *‘ἐκ <τούτων, ἅ>...συνίσασι και ἐξητάκασι = με βάση αυτά τα οποία οι δικαστές γνωρίζουν και έχουν εξετάσει’*.
6. «διατελεῖ τοῦτο τὸ συνέδριον εὐδοκιμοῦν»: η μτχ. είναι κατηγορηματική, *‘Τι’ αυτόν τον λόγο λοιπόν το συνέδριο αυτό παραμένει για μεγάλο χρονικό διάστημα σε ακμή’*. «Τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον»: *‘σε σχέση με τον ίδιο ακριβῶς τρόπο’*, αιτιατική επιρρηματική της αναφοράς.

8. «μηδὲν ὑμῖν ἔστω πιστότερον»: η αντωνυμία υποκείμενο στο ρ. και το επίθετο κατηγορούμενο. «ὧν αὐτοὶ σύνιστε καὶ πέπεισθε»: αναφορική πρόταση επιθετική, η οποία ολόκληρη λειτουργεί ως γενική συγκριτική μετά από το 'πιστότερον', 'κανένα πράγμα να μη πιστέψετε περισσότερο σε σύγκριση με αυτά που γνωρίζετε και στα οποία έχετε πεισθεί'. Στην αναφορική υπάρχει έλξη του αναφορικού: '<τούτων, ᾗ> σύνιστε και πέπεισθε'.

9. «ἔπειτα»: σε παράλληλη συντακτική θέση με το 'πρῶτον'. «θεωρεῖτε»: προστακτική ενεστώτα.

10. «Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ λόγοι λεγόμενοι»: 'οἱ λόγοι' είναι το υποκείμενο στο ρ. 'έλεγοντο'. Ό,τι υπάρχει ανάμεσα στο άρθρο και στο ουσιαστικό λειτουργεί και ως επιθετικός προσδιορισμός. Η μτχ. 'λεγόμενοι' ως επιρρηματική χρονική, 'ὅταν εκφωνούνται'.

11. «διὰ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγοντο»: εμπρόθετος προσδ. του τελικού, 'για την αλήθεια - για να αποκαλυφθεί η αλήθεια'. «οἱ δ' ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ»: ενν. 'λόγοι'

12. «ῥηθησόμενοι»: ενν. <ῥηθήσονται>: 'και οι λόγοι σήμερα όταν θα λεχθούν, <θα εκφωνηθούν>'. «διὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑμετέρας ἀπάτης ἔνεκα»: δύο εμπρόθετοι προσδιορισμοί της αιτίας. Ο πρώτος με 'διά+αιτιατική' συντάσσεται με την υπάρχουσα μτχ. 'ῥηθησόμενοι' ως αναγκαστικό αίτιο: 'ὅταν θα εκφωνηθούν σήμερα εξ αιτίας αυτής εδώ της δίκης'. Ο δεύτερος με 'ένεκα+γενική' συντάσσεται με το ενν. 'ῥηθήσονται' ως τελικό αίτιο: 'θα εκφωνηθούν για να σας εξαπατήσουν'. «Ἀπόδοτε οὖν τὴν ψῆφον»: 'δώστε λοιπόν τώρα την ετυμηγορία σας - ψηφίστε'.

«τῷ πλείονι χρόνῳ καὶ τῇ ἀληθείᾳ»: 'για χάρη του μέλλοντος χρόνου (για το αύριο) και για χάρη της ίδιας της αλήθειας', ενν. ότι η απόφαση των δικαστών θα χρησιμεύσει στο μέλλον ως παράδειγμα για άλλες παρόμοιες δίκες. Δύο δοτικές χαριστικές.

13. «οἷς αὐτοὶ σύνιστε»: 'και για χάρη εκείνων των πραγμάτων τα οποία εσείς γνωρίζετε καλά', ολόκληρη η αναφορική λειτουργεί συντακτικά όπως οι δύο προηγούμενες δοτικές, ενώ μόνο του το 'οἷς' συντάσσεται με το ρ. ως δοτική αντικειμενική, οπότε δεν έχουμε έλξη του αναφορικού.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Πάρτε ως παράδειγμα την βουλή που συνεδριάζει στον Άρειο Πάγο, η οποία είναι το πλέον αξιόπιστο συμβούλιο μέσα στην πόλη. Διότι εγώ μέχρι τώρα έχω παρατηρήσει ότι πολλοί μέσα στην συνεδρίαση της βουλής αυτής παρά το γεγονός ότι μίλησαν με ωραίο τρόπο και παρά το ότι προσκόμισαν μάρτυρες, εντούτοις καταδικάστηκαν. Και αντιθέτως γνωρίζω ότι κάποιιοι παρά το γεγονός ότι μίλησαν άσχημα και στην υπόθεσή τους δεν προσκόμισαν μάρτυρες, εντούτοις αθώωθηκαν. Άρα λοιπόν όχι με βάση τον τρόπο ομιλίας ούτε με βάση τους μάρτυρες, αλλά με αφορμή όσα γνωρίζουν και έχουν εξετάσει βγάζουν οι δικαστές πάντες την απόφασή τους. Γι' αυτόν τον λόγο λοιπόν αυτό το συμβούλιο συμβαίνει για μεγάλο χρονικό διάστημα να έχει καλή φήμη μέσα στην πόλη. Συνεπώς, Αθηναίοι δικαστές, αναφορικά με τον ίδιο ακριβώς τρόπο και εσείς τώρα θα κάνετε την διερεύνηση αυτής της υπόθεσης. Και κατ' αρχήν κανένα πράγμα να μην πιστέψετε περισσότερο, παρά εκείνα τα οποία γνωρίζετε και για τα οποία έχετε πειστεί σχετικά με αυτόν εδώ τον Τίμαρχο, και κατόπιν να ερευνήσετε αυτήν εδώ την υπόθεση όχι με βάση το παρόν, αλλά και με βάση το παρελθόν διάστημα. Διότι οι λόγοι που εκφωνήθηκαν στο παρελθόν σχετικά με τον Τίμαρχο και τα κατορθώματά του, εκφωνήθηκαν με σκοπό να αποκαλυφθεί η αλήθεια, ενώ αυτοί οι λόγοι όταν θα εκφωνηθούν σήμερα εξ αιτίας αυτής εδώ της δίκης, θα εκφωνηθούν προκειμένου να σας εξαπατήσουν.